

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17.09.2001, sp. zn. 7 Cmo 691/2000, ECLI:CZ:VSPH:2001:7.CMO.691.2000.1

Číslo: 66/2002

Právní věta:

Obchodní podíl společníka společnosti s ručením omezeným, zrušené s likvidací, lze platně převádět až do okamžiku zániku společnosti.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 17.09.2001

Spisová značka: 7 Cmo 691/2000

Číslo rozhodnutí: 66

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obchodní společnost

Předpisy: § 114 odst. 1 obch. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Návrhem ze dne 8. 3. 2000 se společnost T. M., spol. s r. o. v likvidaci, se sídlem v P. (u níž byl vstup do likvidace zapsán do obchodního rejstříku usnesením ze dne 2. 9. 1998) domáhala zápisu změn do obchodního rejstříku spočívajících ve výmazu společníka K., a. s., se sídlem v P., včetně jeho plně splaceného vkladu ve výši 10 000 000 Kč a zápisu společnosti L. S., s. r. o., se sídlem v O. V., coby jediného společníka se splaceným vkladem 10 000 000 Kč. Jako doklady svědčící o navržených skutečnostech navrhovatel soudu předložil smlouvu o převodu obchodního podílu ze dne 25. 2. 2000, již společník výše uvedené společnosti K., a. s., převádí celý svůj obchodní podíl na společnost L. S., s. r. o. Dále předložil rozhodnutí jediného společníka ze dne 30. 11. 1999.

K r a j s k ý o b c h o d n í s o u d v P r a z e usnesením ze dne 15. 5. 2000 návrh na zápis změn zamítl. Jako důvod uvedl, že není možné převádět obchodní podíl a měnit obchodní jméno a sídlo společnosti v likvidaci, neboť likvidací společnosti se rozumí likvidace jejího obchodního jmění.

Proti usnesení soudu prvního stupně podal navrhovatel v zákonné lhůtě odvolání s tím, že závěr soudu prvního stupně nemá oporu v platné právní úpravě. Poukázal na to, že právo společníka disponovat obchodním podílem i za situace, že společnost je v likvidaci, není nijak omezeno či zakázáno, pokud se jedná o platné právní úkony nemající „spekulativní nebo jiný nezákonný charakter“. Teprve zánikem společnosti – výmazem z obchodního rejstříku se práva a povinnosti –

obchodní podíl – mění a „dostávají svůj nový zákonný výraz jako např. právo společníka na likvidační zůstatek“. Zákonem není zakázána ani změna sídla či obchodního jména, pokud jsou z objektivních důvodů nutné. Odvolatel navrhl zrušit usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

V r c h n í s o u d v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že odvolání je důvodné. Proto usnesení soudu prvního stupně změnil a navrženou změnu zapsal do obchodního rejstříku.

Z odůvodnění:

Odvolací soud věc posuzoval podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2000, neboť hmotněprávní úkon zakládající podání návrhu na zápis změn do obchodního rejstříku byl učiněn před účinností obchodního zákoníku ve znění zákona č. 370/2000 Sb. a zároveň nespadá pod speciální ustanovení čl. VIII zákona č. 370/2000 Sb. Ve smyslu části 12, hlavy I., odst. 15 zákona č. 30/2000 Sb. postupoval dle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000.

Podle § 114 odst. 1 obch. zák. představuje obchodní podíl práva a povinnosti společníka a jim odpovídající účast na společnosti. Připouští-li to společenská smlouva, může společník převést svůj obchodní podíl na jinou osobu (§ 115 odst. 2 obch. zák. /což je v daném případě připuštěno za podmínky souhlasu valné hromady v čl. VII zakladatelské listiny/). Vstupem společnosti do likvidace nastává proces plnění závazků společnosti a uplatňování pohledávek (§ 72 obch. zák.), přičemž tento vstup následuje až po zrušení společnosti (§ 68 a § 70 odst. 1 obch. zák.). Zrušení společnosti a její vstup do likvidace však nic nemění na postavení společníka takové společnosti v tom směru, že mu stále náleží obchodní podíl. I právo společníka na podíl na likvidačním zůstatku (právo podmíněné zrušením společnosti s likvidací a existenci likvidačního zůstatku), tedy právo vzniknuvší po skončení likvidace, je součástí obchodního podílu. Obchodní podíl tudíž zcela zaniká až spolu se zánikem společnosti, tedy jejím výmazem z obchodního rejstříku (§ 68 odst. 1 obch. zák.). Obchodní podíl společníka společnosti s ručením omezeným zrušené s likvidací lze proto převádět až do okamžiku zániku společnosti. Převod obchodního podílu likvidované společnosti může mít navíc zcela reálný základ v tom, že tímto způsobem mohou být realizovány závazky společníka. Odvolateli lze přisvědčit, že zákon takový převod nezakazuje, ze zákona ani neplyne jeho nemožnost.

Z výše uvedené smlouvy o převodu obchodního podílu odvolací soud zjistil, že jménem převodce byla podepsána J. K. a Ing. M. T., což jsou dle obchodního rejstříku členové statutárního orgánu společnosti (a jsou oprávněni v této dvojici jménem společnosti podepisovat). Jménem nabyvatele obchodního podílu, obchodní společnosti L. S., s. r. o., byla smlouva o převodu obchodního podílu podepsána Ing. I. K., coby jednatelkou společnosti, ta byla v době od 11. 12. 1996 do 12. 10. 2000 zapsána do obchodního rejstříku jako jednatelka společnosti s tím, že „za společnost jedná a podepisuje jednatel“. Z obchodního rejstříku rovněž odvolací soud zjistil, že u nabyvatele je ode dne 12. 10. 2000 zapsána v obchodním rejstříku v likvidaci. Smlouva o převodu obchodního podílu obsahuje všechny obligatorní náležitosti. Rovněž bylo předloženo souhlasné rozhodnutí jediného společníka s převodem obchodního podílu ze dne 30. 11. 1999 (čl. VII zakladatelské listiny). Podle odvolacího soudu tedy byly splněny všechny zákonné podmínky nutné pro navržený zápis změn do obchodního rejstříku.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil usnesení soudu prvního stupně a navrženou změnu v osobě společníka a jeho vkladu do obchodního rejstříku zapsal (ve smyslu § 154 odst. 1 a § 167 odst. 2 o. s. ř. zohlednil při zápisu vstup nového společníka do likvidace), přičemž ji zapsal do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze (§ 5a zákona č. 215/2000 Sb.).